

Kontroll av barnbidrag vid utlandsvistelse

Utbetalningsmyndigheten kontrollerar felaktiga utbetalningar av barnbidrag. Barnbidrag är en bosättningsbaserad förmån som lämnas till barn som är bosatta i Sverige. Genom myndighetens kontroller identifieras ärenden där det finns risk för att barnbidrag har betalats ut felaktigt, exempelvis i samband med utlandsvistelse. Ärendena lämnas sedan till utbetalande myndighet för vidare handläggning i form av underrättelser.

Kontroll av barnbidrag vid utlandsvistelse

Resultaten i korthet

Försäkringskassan betalade ut 32,5 miljarder kronor i barnbidrag under 2024. Tidigare beräkningar visar att cirka 200 miljoner kronor betalades ut felaktigt i barnbidrag 2021 på grund av utlandsvistelse.

Mellan 2023 och 2025 åtalades 27 vårdnadshavare för bidragsbrott som avsåg barnbidrag. Samtliga fall rörde utlandsvistelser som inte anmälts. Av dessa dömdes 20 personer. Utbetalningsmyndigheten har gått igenom alla fällande domar och vår analys visar att de dömda i genomsnitt har tillskansat sig 31 100 kronor var i felaktiga utbetalningar. Lägsta beloppet var cirka 2 800 kronor och det högsta 147 000 kronor.

Utbetalningsmyndigheten har driftsatt en kontroll för att identifiera misstänkta felaktiga utbetalningar av barnbidrag vid längre utlandsvistelser. I kontrollen upptäcks även om barnbidragsmottagaren får ytterligare förmåner som inte är förenliga med längre utlandsvistelser. Bland de ärenden som hittills har omfattats av kontrollen förekommer det i flera fall att personer, utöver barnbidrag, även har fått a-kassa, aktivitetsstöd, bostadsbidrag, underhållsstöd, föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning (VAB) och etableringsersättning felaktigt utbetalt.

Drygt 200 miljoner kronor betalades ut felaktigt 2021 för barn som bor utomlands

År 2024 betalades 32,5 miljarder kronor ut i barnbidrag¹ till drygt 2,7 miljoner vårdnadshavare.² Barnbidrag lämnas till barn som bor i Sverige. När ett barn vistas utomlands i mer än sex månader upphör rätten till barnbidrag.³ Vårdnadshavaren är då skyldig att anmäla barnets utlandsvistelse till Försäkringskassan.⁴ Om barnet ska vistas utomlands i mer än ett år ska flytten även anmälas till Skatteverket som gör en bedömning av om barnet ska fortsätta att vara folkbokfört i Sverige eller ej.⁵

Barnbidrag

Barnbidrag är en bosättningsbaserad förmån och lämnas för barn som är bosatta i Sverige (15 kap. 2 § och 5 kap. 2 § socialförsäkringsbalken). Utbetalning görs till barnets förälder eller vårdnadshavare. För rätt till barnbidrag krävs som huvudregel att bidragsmottagaren är försäkrad för förmånen (16 kap. 2 § socialförsäkringsbalken). För barn som föds i Sverige sker prövningen normalt automatiskt i samband med folkbokföringen. Vid inflyttning krävs först folkbokföring innan rätten till barnbidrag kan prövas.

Barnbidrag lämnas i form av allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg. Allmänt barnbidrag betalas ut till och med det kvartal som barnet fyller 16 år. Förlängt barnbidrag betalas ut för barn som efter 16 års ålder går kvar i skola på grundskolenivå. Förlängt barnbidrag lämnas även för barn över 16 år som går i sameskolan, anpassad gymnasieskola eller specialskola. Både allmänt barnbidrag och förlängt barnbidrag är 1 250 kronor per månad.

Flerbarnstillägg betalas ut om hushållet har fler än ett barn. För två barn är tillägget 150 kronor per månad. För tre barn är tillägget 730 kronor per månad, och för fyra barn är det 1 740 kronor per månad. Från och med det femte barnet får hushållet ytterligare 1 250 kronor per barn och månad.

Enligt Försäkringskassans beräkningar betalades drygt 200 miljoner kronor ut felaktigt i barnbidrag 2021 på grund av att vårdnadshavaren inte hade anmält att barnet hade flyttat utomlands. Det motsvarade 0,6 procent av de utbetalda barnbidragen. Enligt beräkningarna fick vårdnadshavare till drygt 12 000 barn barnbidrag trots att barnen hade flyttat från landet och var felaktigt folkbokförda i Sverige. Försäkringskassan bedömer att 40 procent av de felaktiga utbetalningarna berodde på avsiktliga fel, det vill säga att vårdnadshavarna struntade i att anmäla flytten.⁶

Tusentals barn avregistrerades efter kontroll

Skatteverkets kontroller under 2024 ledde till att 4 531 barn under 16 år avregistrerades från folkbokföringen på grund av utflytt utan föregående anmälan. Om dessa barn hade varit fortsatt folkbokförda i Sverige och därmed kvar i socialförsäkringen skulle de, enligt ett förenklat räkneexempel, kunna ha genererat cirka 68 miljoner kronor i felaktiga barnbidragsutbetalningar under ett år.

Beloppet är dock inte direkt jämförbart med uppskattningen om drygt 200 miljoner kronor 2021, som avser faktiska felaktiga utbetalningar. Räkneexemplet ovan illustrerar i stället en möjlig felaktig utbetalning om barn som lämnat landet inte upptäcks i folkbokföringskontroller.

Källa: Skatteverket (2025), s. 46–47.

Knappt hälften av det felaktigt utbetalda barnbidraget vid utlandsvistelse upptäcks

Försäkringskassan upptäcker knappt hälften av de barnbidrag som betalas ut felaktigt för barn som inte bor i Sverige.⁷ Förutsättningarna för Försäkringskassan att upptäcka barnfamiljer som har flyttat utomlands utan att anmäla det har förbättrats över tid. Kommunerna har sedan 2020 skyldighet att underrätta Försäkringskassan om det finns anledning att anta att en utbetalning från Försäkringskassan är felaktig.⁸ När ett barn med skolplikt inte dyker upp i skolan gör skolan en utredning om detta och informerar kommunen. I de fall barnet inte längre bor i Sverige men fortfarande är folkbokfört här finns det anledning att anta att barnbidrag felaktigt betalas ut och kommunen ska i dessa fall underrätta Försäkringskassan om det.

Kommunerna lämnar nu fler uppgifter, vilket leder till att fler felaktiga utbetalningar upptäcks.

I en lägesbild från 2024 anger Försäkringskassan att kommunerna i betydligt större utsträckning än tidigare lämnar impulser till Försäkringskassan om barn som inte längre går i skola i Sverige. Det har medfört att fler fall av felaktiga utbetalningar har kunnat identifieras. Samtidigt har det sammanlagda beloppet för konstaterade felaktiga utbetalningar inte ökat i motsvarande grad. Det kan indikera att felaktiga utbetalningar i högre grad upptäcks och stoppas i ett tidigare

skede, jämfört med tidigare. Samtidigt kvarstår utmaningar med att upptäcka om barnfamiljer med yngre barn som ännu inte omfattas av skolplikten har flyttat utomlands utan att anmäla detta.⁹

Fler polisanmäls för bidragsbrott

Nästan alla polisanmälningar som avser barnbidrag rör misstankar om att barnet vistas utomlands (tabell 1). Under 2025 polisanmälde Försäkringskassan drygt 1 800 personer för bidragsbrott som avsåg barnbidrag där misstanken var att barnet vistades utomlands. Det var en ökning med ungefär 400 anmälningar jämfört med två år tidigare.

Tabell 1. Antal polisanmälningar inom barnbidrag och flerbarnstillägg

Förmån	2023	2024	2025
Antal polisanmälningar p.g.a. utlandsvistelse	1 434	1 811	1 839
Antal polisanmälningar p.g.a. övriga skäl	11	19	28
Antal polisanmälningar, totalt	1 445	1 830	1 867

Källa: Försäkringskassan.

Bidragsbrott

En person som lämnar oriktiga uppgifter, eller inte anmäler ändrade förhållanden, så att det finns risk för att en ekonomisk förmån betalas ut felaktigt, eller med ett för högt belopp, kan begå ett bidragsbrott. För att det ska vara fråga om ett brott krävs att man har haft uppsåt eller varit grovt oaktsam, det vill säga uppenbart vårdslös eller slarvig.

Bidragsbrottslagen gäller bidrag, ersättningar, pensioner och lån som beslutas av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studie-stödsnämnden, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, kommunerna och arbetslöshetskassorna.

Myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor är skyldiga att polisanmäla om de misstänker att någon begått brott enligt bidragsbrottslagen.

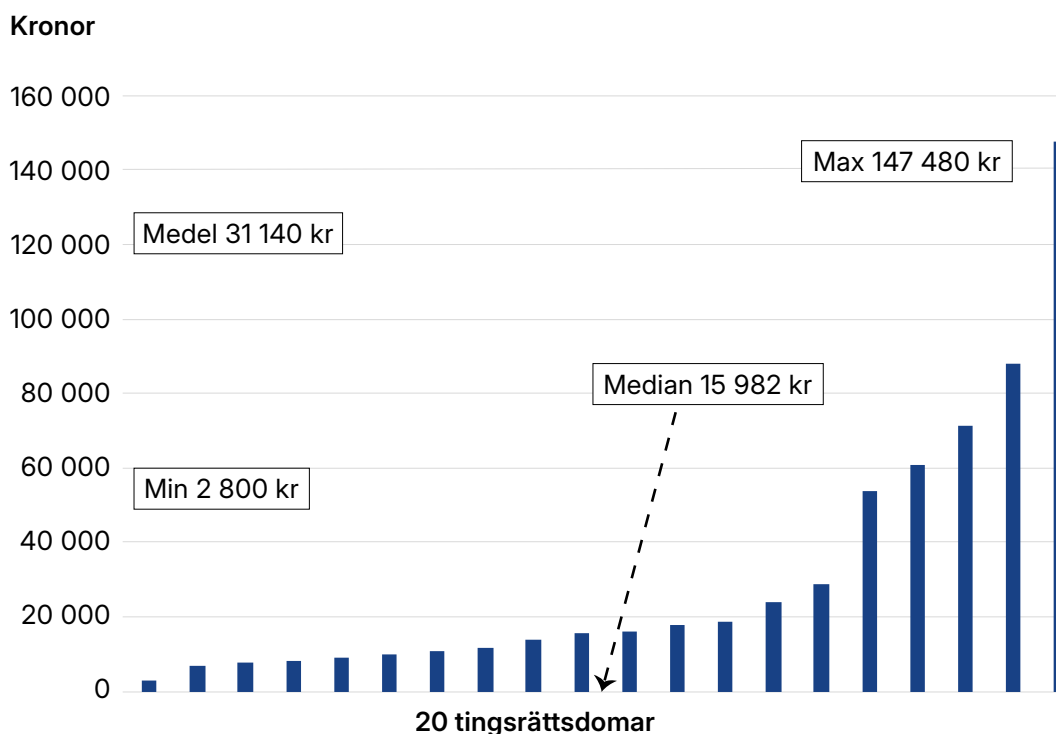
Källa: 1, 2 och 6 §§ Bidragsbrottslagen (2007:612).

Få personer döms för bidragsbrott som avsåg barnbidrag och utlandsvistelse

Mellan 2023 och 2025 åtalades 27 vårdnadshavare i tingsrätten för bidragsbrott som avsåg barnbidrag. Utbetalningsmyndigheten har gått igenom samtliga 27 tingsrättsdomar. Genomgången visar att samtliga åtalade misstänks ha fått barnbidrag felaktigt utbetalt till följd av att utlandsvistelse inte har anmälts. Den åtalade dömdes i 74 procent av målen, vilket motsvarar 20 fall. Bland de dömda var 12 kvinnor och 8 män. Den genomsnittliga åldern var 45 år. Tre av tingsrättsdomarna från 2023–2025 hade överklagats till hovrätten fram till mars 2026. Hovrätten fastslog i samtliga fall att barnet inte hade haft rätt till barnbidrag på grund av utlandsvistelsen.

De dömda hade i genomsnitt tillskansat sig cirka 31 100 kronor i barnbidrag. Det lägsta beloppet som någon dömdes för uppgick till cirka 2 800 kronor och det högsta till cirka 147 000 kronor (figur 1). Medianbeloppet var cirka 16 000 kronor, vilket innebär att ett mindre antal ärenden med höga belopp bidrar till att dra upp genomsnittet.

Figur 1. Belopp avseende barnbidrag och flerbarnstillägg i fällande tingsrättsdomar 2023–2025.

Källa: Utbetalningsmyndighetens sammanställning av samtliga 20 fällande tingsrättsdomar som rör bidragsbrott som avsåg barnbidrag och flerbarnstillägg 2023–2025.

I drygt hälften av målen fick den åtalade flera olika förmåner felaktigt utbetalda

I 11 av de 20 fällande domarna avsåg åtalen förutom barnbidrag och flerbarnstillägg även andra förmåner som bostadsbidrag, underhållsstöd och föräldrapenning.

Ett exempel är ett mål där åtalet gällde bidragsbrott avseende barnbidrag i kombination med föräldrapenning. Vårdnadshavaren hade under en längre tid vistats utomlands med sina barn utan att anmäla detta till Försäkringskassan, vilket medförde att förmånerna fortsatte att betalas ut. Tingsrätten konstaterade att vårdnadshavaren haft en skyldighet att informera myndigheten om förändringen och dömde hen till villkorlig dom och dagsböter efter att drygt 71 000 kronor betalats ut felaktigt.

Barn var i flera fall bosatta eller gick i skola utomlands under längre perioder.

Barnen vistades i ett stort antal länder

I de fällande domarna framgår att barnen vistades utomlands i ett stort antal olika länder. Spridningen indikerar att problematiken inte är kopplad till något enskilt land. I de granskade domarna förekommer Somalia, Storbritannien, Norge, Australien, Egypten, Spanien, Irak, Jordanien, Jemen, Turkiet och Costa Rica. I flera fall framgår att barnen varit bosatta eller gått i skola utomlands under längre sammanhängande perioder.

Av de 20 vårdnadshavare som dömdes för bidragsbrott avseende barnbidrag var majoriteten, 14 personer, svenska medborgare.

Föräldrar uppger att de missförstod reglerna och att de fått bristande information från myndigheterna.

Missförstånd och passivitet bakom många bidragsbrott

Utbetalningsmyndigheten har genomfört en textanalys¹⁰ av de dömda vårdnadshavarnas egna redogörelser i samtliga tingsrättsdomar. Redogörelserna har sorterats i tre teman som sammanfattar återkommande mönster i domarna. Analysen ökar

förståelsen om varför bidragsbrott begås, vilka omständigheter de dömda själva lyfter fram och vilken situation som omgav brottet.

Det första temat består av familjer som flyttar utomlands utanför EU/EES utan att anmäla förändringen till Försäkringskassan. Under tiden fortsätter barnbidrag, och ibland även andra bosättningsbaserade förmåner, att betalas ut. Föräldrarna uppger att de missförstod reglerna eller inte uppfattade att anmälningskyldigheten gällde vid en längre vistelse utomlands. Inom detta tema är det vanligt att föräldrarna hänvisar till bristande information från myndigheterna som en bidragande omständighet.

Fallbeskrivning från tingsrättsdom

En familj reser utomlands för att prova att bo i ett utomeuropeiskt land under en kortare period. Det som först beskrivs som en tillfällig vistelse blir gradvis mer långvarigt, och familjen blir kvar utanför Sverige i flera månader. Trots att barnens vardag finns i ett annat land fortsätter utbetalningar av barnbidrag och bostadsbidrag att komma in på familjens konto. När myndigheterna utreder ärendet framkommer också att familjen under tiden hyrt ut sin lägenhet i Sverige. Föräldrarna uppger i domstolen att de inte har förstått att utlandsvistelsen behövde anmälas.

Ett ytterligare tema är att barnet flyttar utomlands med en vårdnadshavare, medan den andra vårdnadshavaren stannar kvar i Sverige och fortsätter att ta emot barnbidraget och andra förmåner. I flera fall uppger den dömda att hen inte förstått att barnets längre vistelse eller bosättning utomlands kunde påverka rätten till barnbidrag. Andra vårdnadshavare uppger att de inte förstod att de behövde anmäla till Försäkringskassan när barnets vistelse utomlands blev långvarig.

Fallbeskrivning från tingsrättsdom

En mamma reser utomlands med sitt barn, medan pappan bor kvar i Sverige. Under en längre tid fortsätter barnbidraget att betalas ut till pappan, trots att barnet inte längre bor i landet. Försäkringskassan får senare kännedom om att barnet vistas utomlands och inleder en utredning. Ärendet leder därefter till polisanmälan och pappan döms för bidragsbrott.

Det tredje temat är föreställningen att situationen redan var känd av myndigheterna. Vårdnadshavaren uppger att hen har haft kontakt med skola, kommun eller hälso- och sjukvård och därför utgick från att informationen automatiskt skulle nå Försäkringskassan. Kärnan i dessa fall är alltså en uppfattning om att någon ytterligare anmälan inte behövde göras. I flera av dessa ärenden beskriver den dömda också svåra livsomständigheter, såsom sjukdom i familjen eller psykisk ohälsa. Dessa omständigheter lyfts fram som en förklaring till att frågan om anmälan inte prioriterades.

Fallbeskrivning från tingsrättsdom

En mamma reste med sina barn utomlands för ett kort besök hos en sjuk anhörig. Det som var tänkt som en vecka blev längre, och barnen stannade kvar hos sin farmor medan mamman åkte tillbaka till Sverige. Mamman uppger att hon meddelade skolan om att barnen skulle studera utomlands och trodde att informationen skulle föras vidare. När barnbidraget betalades ut varje månad tänkte hon att det var normalt, eftersom hon hört från andra att man kunde få barnbidrag under en tid även vid utlandsvistelse. Hon kontaktade inte Försäkringskassan själv, utan litade på att situationen redan var känd.

Tingsrätten bedömde att hon ändå borde ha förstått risken för felaktiga utbetalningar och dömde henne för bidragsbrott.

Utbetalningsmyndighetens kontroller av misstänkt utlandsflytt inleddes vintern 2026.

Utbetalningsmyndigheten kontrollerar barnbidrag vid utlandsvistelse

Under vintern 2026 började Utbetalningsmyndigheten kontrollera personer som kan ha fått en felaktig utbetalning av barnbidrag på grund av misstänkt oanmält utlandsflytt eller längre vistelse utomlands. Utbetalningsmyndigheten har möjlighet att samköra registeruppgifter från flera olika myndigheter för att upptäcka personer som har flyttat utomlands utan att ha anmält det till den myndighet från vilken de får bidrag eller ersättning. Utbetalningsmyndigheten skickar därefter underrättelser till de myndigheter som betalar ut ersättning till de personer som

träffats i vår dataanalys. I det här fallet skickas underrättelser till Försäkringskassan om att det finns anledning att anta att barnbidrag har betalats ut felaktigt, eftersom Utbetalningsmyndigheten misstänker att barn och vårdnadshavare befinner sig utomlands. Försäkringskassan ansvarar därefter för den fortsatta handläggningen och prövningen av rätten till barnbidrag. Det är Försäkringskassan som stoppar och återkräver barnbidraget. Försäkringskassan polisanmäler även vårdnadshavaren om de misstänker att ett bidragsbrott begåtts.

Skatteverket underrättas när det finns misstanke om felaktig folkbokföring.

Personer som fastnar i kontrollen av barnbidrag får ofta även andra ersättningar och bidrag

Vår genomgång av de underrättelser som hittills har skickats utifrån kontrollen av barnbidrag vid utlandsvistelse visar att en lika stor andel kvinnor som män fastnar i kontrollen. Det förekommer även att personerna får utbetalningar av a-kassa, aktivitetsstöd, bostadsbidrag, underhållsstöd, föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning (VAB) och etableringsersättning som inte heller är förenligt med reglerna. Utbetalningsmyndigheten skickar i dessa fall inte enbart en underrättelse om misstänkt felaktigt utbetalt barnbidrag till Försäkringskassan, utan även underrättelser till berörda utbetalande myndigheter eller arbetslöshetskassor avseende andra ersättningar som inte ska betalas ut till personer som flyttat utomlands.

Utbetalningsmyndigheten underrättar även Skatteverket vid misstanke om felaktig folkbokföring.

Personer är i vissa fall folkbokförda i Sverige trots att de har flyttat utomlands eller vistats där under längre tid än tillåtet.

Det finns även en mindre grupp som har lämnat landet och varken har någon inkomst eller andra välfärdsersättningar än barnbidrag som identifieras av kontrollen. I dessa fall är personerna fortfarande folkbokförda i Sverige trots att de flyttat utomlands eller har vistats en längre tid utomlands än vad reglerna medger.

Fallbeskrivning från underrättelser

En kvinna har befunnit sig i Spanien tillsammans med sina tre barn under åtminstone det senaste året. Hon får barnbidrag och flerbarnstillägg om 4 480 kronor per månad. Under samma period har hon även fått a-kassa från Hotell- och restauranganställdas a-kassa om i genomsnitt 22 000 kronor per månad.

Kvinnan identifieras i Utbetalningsmyndighetens kontroll. Utbetalningsmyndigheten skickar en underrättelse till Hotell- och restauranganställdas a-kassa om misstänkt felaktigt utbetald a-kassa samt en underrättelse till Försäkringskassan. Försäkringskassan utreder då om kvinnan och barnen omfattas av svensk socialförsäkring och om barnen har rätt till barnbidrag.

Om Försäkringskassan bedömer att barnen inte längre har rätt till barnbidrag kan utbetalda belopp återkrävas. Ärendet kan även leda till en underrättelse om folkbokföring och i vissa fall polisanmälan.

Källa: Utbetalningsmyndighetens underrättelser.

Kontaktperson

Serena Cinque

Analytiker, Utbetalningsmyndigheten
serena.cinque@ubm.se

Slutnoter

- ¹ I denna rapport avser begreppet barnbidrag allmänt barnbidrag, flerbarnstillägg samt förlängt barnbidrag.
- ² Försäkringskassan (2025), Socialförsäkringen i siffror 2025, s. 20.
- ³ 15 kap. 2 § och 5 kap. 9 § socialförsäkringsbalk (2010:110). Det finns ett särskilt regelverk i EU för hur familjeförmåner ska samordnas mellan länderna. Det kan därmed finnas rätt till barnbidrag och andra familjeförmåner när den enskilde bor, arbetar eller har pension från Sverige och har barn som är bosatta i annat EU/EES-land eller Schweiz.
- ⁴ En anmälan ska göras när barnet lämnar Sverige för en tid som kan antas överstiga sex månader. Om utlandsvistelsen inte från början kan förutses bli längre än sex månader ska anmälan göras så snart det kan beräknas att vistelsen kommer att överstiga den tiden. Anmälan ska innehålla uppgift om ändamålet med vistelsen och hur länge den beräknas vara. 4 § barnbidragsförordning (1986:386).
- ⁵ 3 § och 31 § folkbokföringslag (1991:481).
- ⁶ Försäkringskassan (2023), Felaktiga utbetalningar av barnbidrag, s. 15–16.
- ⁷ Försäkringskassan (2026), Försäkringskassans årsredovisning 2025, s. 134.
- ⁸ Lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.
- ⁹ Försäkringskassan (2024), Lägesbild. Försäkringskassans allvarligaste risker för felaktiga utbetalningar och bidragsbrott 2023, s. 20.
- ¹⁰ Textanalys innebär att man systematiskt går igenom skriftligt material för att identifiera återkommande teman, mönster och sätt att beskriva en viss företeelse. Se Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2017).

Referenser

Barnbidragsförordning (1986:386).

Bidragsbrottslag (2007:612).

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer.

Folkbokföringslag (1991:481).

Försäkringskassan (2023), Felaktiga utbetalningar av barnbidrag, 2023:4. Diarie-nummer: FK 2022/005858.

Försäkringskassan (2024), Lägesbild. Försäkringskassans allvarligaste risker för felaktiga utbetalningar och bidragsbrott 2023, PMi 2024:4. Diarienummer: FK 2023/034573.

Försäkringskassan (2025), Socialförsäkringen i siffror 2025.

Försäkringskassan (2026), Försäkringskassans årsredovisning 2025.

Lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Skatteverket (2025), Nationell lägesbild över befolkningen. Dnr 8-174856-2025.

Socialförsäkringsbalk (2010:110).